

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 3.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.49>

УДК 332.1

Ю. В. Теслюк,

*доктор філософії з економіки, доцент кафедри економіки,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4855-7281>

НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ РЕЙТИНГІВ

Yu. Tesliuk,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economics,
Dnipro State University of Agrarian and Economics*

SCIENTIFIC AND INNOVATIVE POTENTIAL OF THE ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF GLOBAL RATINGS

В умовах сучасної глобалізації та стрімких змін у світовій економіці для України критично важливо забезпечити гармонійний розвиток, що базується на впровадженні інновацій, модернізації виробничих процесів та підвищенні рівня наукоємності економіки.

Підвищення якості та ефективності роботи національного сектору генерації знань, що є основою інноваційної економіки, відіграє ключову роль у розробці стратегії її розвитку. Це сприяє не лише зміцненню

конкурентоспроможності країни, а й забезпеченню її високого соціально-економічного рівня.

Регулярне проведення моніторингових досліджень у сфері науки, науково-технічної та інноваційної діяльності дозволяє не тільки оцінити поточний стан і результативність досліджень і розробок, а й визначити тенденції та перспективи їх подальшого розвитку. Такий підхід сприяє ухваленню обґрунтованих управлінських рішень і формуванню ефективної науково-інноваційної політики.

Окрім того, ефективне функціонування сектору генерації знань потребує інтеграції науки, освіти та бізнесу, що забезпечує швидку комерціалізацію наукових розробок і сприяє технологічному оновленню виробництва. Важливим аспектом є розвиток механізмів державно-приватного партнерства, які сприяють залученню інвестицій у науково-дослідницьку сферу та створенню сприятливих умов для впровадження інновацій.

Також важливу роль відіграє міжнародна співпраця у сфері науки та технологій, яка дозволяє переймати найкращі світові практики, залучати іноземні інвестиції та інтегрувати вітчизняні наукові розробки у глобальний ринок інновацій. У цьому контексті необхідно розвивати наукову дипломатію та створювати умови для участі українських науковців у міжнародних дослідницьких програмах.

Розвиток цифрових технологій та штучного інтелекту відкриває нові можливості для аналізу великих обсягів наукової інформації, прогнозування тенденцій розвитку науки та підвищення ефективності управління інноваційною діяльністю. Впровадження сучасних інформаційних систем у сфері науки сприятиме автоматизації процесів збору, аналізу та використання наукових даних, що, у свою чергу, підвищить швидкість і якість прийняття стратегічних рішень.

Таким чином, комплексний підхід до розвитку національного сектору генерації знань, що включає його якісне оновлення, посилення інтеграційних

процесів, міжнародну співпрацю та цифровізацію, є запорукою успішного інноваційного розвитку країни та її стійкого соціально-економічного зростання.

In the context of modern globalization and rapid changes in the world economy, it is critically important for Ukraine to ensure harmonious development based on the implementation of innovations, modernization of production processes, and an increase in the level of scientific intensity in the economy. Enhancing the quality and efficiency of the national knowledge generation sector, which is the foundation of an innovative economy, plays a key role in developing its strategy. This not only strengthens the country's competitiveness but also ensures a high socio-economic level.

Regular monitoring research in the fields of science, research and development, and innovation allows for assessing the current state and effectiveness of research and development activities, as well as identifying trends and prospects for their further development. This approach supports the adoption of informed management decisions and the formation of effective science and innovation policies.

Moreover, the efficient functioning of the knowledge generation sector requires the integration of science, education, and business, which ensures the rapid commercialization of scientific developments and promotes technological renewal in production. An important aspect is the development of public-private partnership mechanisms, which help attract investment into the research sector and create favorable conditions for implementing innovations.

International cooperation in the fields of science and technology also plays a significant role, enabling the adoption of the best global practices, attracting foreign investments, and integrating domestic scientific developments into the global innovation market. In this context, it is necessary to develop scientific diplomacy and create conditions for the participation of Ukrainian scientists in international research programs.

The development of digital technologies and artificial intelligence opens new opportunities for analyzing large volumes of scientific information, forecasting trends in scientific development, and improving the efficiency of innovation management. The introduction of modern information systems in the scientific field will promote the automation of data collection, analysis, and use processes, which in turn will enhance the speed and quality of strategic decision-making.

Thus, a comprehensive approach to the development of the national knowledge generation sector, which includes its qualitative renewal, strengthening of integration processes, international cooperation, and digitalization, is the key to successful innovative development and sustainable socio-economic growth in the country.

Ключові слова: науково-інноваційний потенціал, інноваційний розвиток, конкурентоспроможність, глобальні рейтинги, цифрова трансформація.

Keywords: scientific and innovative potential, innovative development, competitiveness, global rankings, digital transformation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасна світова економіка ґрунтується на концепції стійкого розвитку, де ключову роль відіграють знання та інновації як основні економічні ресурси. У зв'язку з цим для України важливо зміцнювати міжнародне науково-технічне партнерство, впроваджувати передові технології та розробляти власні ефективні механізми створення, впровадження і комерціалізації інновацій.

Аналіз стану науково-технічної сфери, рівня інноваційного розвитку та результативності наукових досліджень у різних країнах світу на міжнародному рівні здійснюється на основі спеціальних показників, що входять до складу глобальних рейтингів.

Такі рейтинги слугують важливим інструментом для оцінки та порівняння ключових аспектів інноваційної діяльності держав. Вони дають змогу визначити ефективність національних наукових, технологічних і інноваційних систем, виокремити їхні переваги та недоліки, а також окреслити перспективні напрями для подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання оцінки науково-технічного потенціалу України в контексті міжнародних рейтингів широко обговорюється в наукових колах. Вагомий внесок у дослідження інноваційної спроможності України зробили такі відомі вчені, як Валерій Геєць та Юрій Бажал, а також Писаренко Т.В., Куранда Т.К., Кваша Т.К., Гаврис Т.В., Швед Н.Ю., Мусіна Л.А., Осадча А.Б., Тітаєвська Є.С., Рожкова Л.В., Ковальчук В.М. [6]. Валерій Геєць, академік НАН України, у своїх працях розробив стратегію довгострокового розвитку економіки України, яка передбачає гармонізацію цілей стабільного економічного зростання, інституційних перетворень та інноваційно-інвестиційної модернізації економіки. Його дослідження зосереджені на взаємодії суспільства, держави та бізнесу для забезпечення самодостатності України як суб'єкта міжнародної діяльності.

Юрій Бажал, доктор економічних наук, у своїх роботах аналізує економіку знань та інноваційні процеси в Україні. Він підкреслює важливість інноваційної діяльності для економічного розвитку та досліджує сучасні проблеми інноваційної політики в умовах трансформації економіки України.

Разом з тим, залишаються недостатньо дослідженими питання ефективності державної політики у сфері науки та інновацій, механізми комерціалізації наукових розробок та інтеграції України у глобальний інноваційний простір. Подальші дослідження в цій сфері сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та її адаптації до сучасних викликів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Ураховуючи актуальність розвитку науково-інноваційного потенціалу економіки України

в умовах глобалізації та інтеграції в міжнародні ринки, основними завданнями статті є аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні, вивчення її місця в глобальних рейтингах конкурентоспроможності та інноваційності, а також визначення пріоритетних напрямів для підвищення ефективності науково-інноваційної діяльності. Стаття також покликана надати рекомендації щодо оптимізації інноваційної політики в Україні для покращення позицій країни на світових індексах і забезпечення сталого економічного розвитку через стимулювання наукових досліджень і технологічних інновацій.

Ураховуючи актуальність розвитку науково-інноваційного потенціалу економіки України в умовах глобалізації та інтеграції в міжнародні ринки, основними завданнями статті є:

1. Аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні - вивчення сильних та слабких сторін науково-інноваційного потенціалу країни, виявлення факторів, які обмежують або сприяють її розвитку в рамках глобальних тенденцій.

2. Оцінка місця України в глобальних рейтингах конкурентоспроможності та інноваційності - порівняння позицій України з іншими країнами, що дозволяє визначити пріоритети для покращення позицій країни на світовій арені.

3. Визначення пріоритетних напрямів для підвищення ефективності науково-інноваційної діяльності - розробка рекомендацій щодо удосконалення інноваційної політики, стимулювання розвитку науки, технічних досліджень і інвестицій у новітні технології.

4. Розробка практичних рекомендацій для покращення інноваційного клімату в Україні - створення стратегічних рекомендацій, що сприятимуть розвитку науково-технічного потенціалу через міжнародне співробітництво, залучення інвестицій і покращення інституційного середовища.

Стаття також покликана оцінити, як ефективне використання науково-інноваційного потенціалу може вплинути на сталий економічний розвиток,

конкурентоспроможність та інтеграцію України в світову економіку, а також підвищення її позицій у міжнародних індексах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основні напрями бюджетного фінансування, які використовуються для аналізу наукової та науково-технічної діяльності в Україні, включають:

- базове фінансування фундаментальних наукових досліджень;
- фінансування прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на базовій основі;
- грантову підтримку дослідницьких проєктів, що фінансуються Національним фондом досліджень;
- державні програми, спрямовані на реалізацію цільових наукових та науково-технічних ініціатив (ДЦНТП);
- фінансування науково-технічних (експериментальних) розробок у межах державного замовлення;
- підтримку проєктів, що здійснюються у межах міжнародного науково-технічного партнерства;
- фінансування заходів для розвитку наукової інфраструктури та оновлення матеріально-технічної бази наукових установ;
- інші механізми бюджетного фінансування, спрямовані на підтримку наукової сфери [3].

Один з ключових факторів, що визначає успішність впровадження інноваційної політики держави, – це її позиція в міжнародних рейтингах. Україна представлена у різноманітних глобальних індексах, які оцінюють її інноваційний потенціал, здатність до інновацій та ефективність інноваційної політики. До таких індексів належать Глобальний індекс інновацій (The Global Innovation Index, GII), Глобальний індекс стійкої конкурентоспроможності (The Global Sustainable Competitiveness Index, GSCI), Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів (The Global Talent Competitiveness Index, GTCI), Зведений Інноваційний Індекс (Summary

Innovation Index, SII) та Індекс людського розвитку (Human Development Index, HDI).

Аналіз динаміки позицій України у рейтингах за період 2015–2023 років показує, що хоча країна займає відносно низькі місця, останнім часом спостерігається покращення в окремих категоріях. Зокрема, в індексах ГП та GTCI Україна покращила свої результати в 2023 році, посівши 55-е та 64-е місце відповідно, що є кроком уперед порівняно з попереднім роком (57-е та 66-е місце в 2022 році) [3]. На початку рейтингу ГП 2023 року перебуває Швейцарія, яка утримує лідерство вже 13 років поспіль. За нею йдуть Швеція, США та Велика Британія. Сінгапур, який минулого року займав 7-му позицію, цього року піднявся на п'яту сходинку, обійшовши Нідерланди та Південну Корею. У 2023 році Україна покращила свою позицію в рейтингу ГП, піднявшись на 2 сходинки до 55 місця порівняно з 57 місцем у 2022 році. Водночас, серед країн із рівнем доходів нижче середнього Україна посіла 3 місце, поступившись Індії та В'єтнаму (табл. 1).

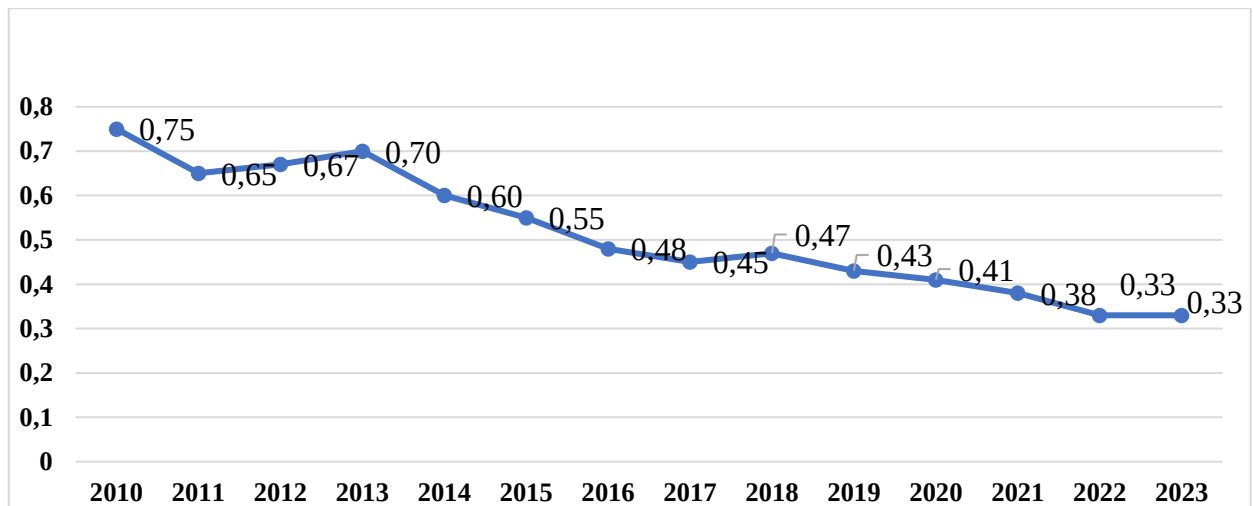
Таблиця 1. Топ - 5 інноваційні економіки по групах країн за рівнем доходу на душу населення у 2023 р., (місце у рейтингу ГП)

Високододід на група (50 країн)	Дохід вище середнього (33 країни)	Дохід нижче середнього (37 країн)	Низькододідна група (12 країн)
1. Швейцарія (1)	1. Китай (12)	1. Індія (40)	1. Руанда (103)
2. Швеція (2)	2. Малайзія (36)	2. В'єтнам (46)	2. Мадагаскар (107)
3. США (3)	3. Болгарія (38)	3. Україна (55)	3. Того (114)
4. Велика Британія (4)	4. Туреччина (39)	4. Філіппіни (56)	4. Замбія (118)
5. Сінгапур (5)	5. Таїланд (43)	5. Індонезія (61)	5. Уганда (121)

Джерело: сформовано на основі [3; 4; 6]

Аналізуючи стан фінансового забезпечення вітчизняної наукової та науково-технічної діяльності варто зазначити, що протягом останнього десятиліття спостерігається тенденція до зниження частки витрат на науково-технічну діяльність у структурі ВВП. У 2021 році цей показник становив 0,41% ВВП, а вже у 2022 році знизився до 0,33%. За даними Держстату, у 2023 році рівень наукоємності ВВП залишився незмінним – 0,33%. (рис. 1) [4].

Рис. 1. Динаміка наукоємності ВВП в Україні, %

Джерело: сформовано на основі [4]

Відомо, що положення статті 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», що передбачає бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності у розмірі не менш як 1,7 % від ВВП, не дотримується з часу його ухвалення у 2015 році. На 2024 рік наукомісткість ВВП становить лише 0,17 %, або десяту частину від законодавчо встановленого показника.

Згідно з даними Держстату України, у 2023 році загальний обсяг витрат на виконання досліджень і розробок з усіх джерел фінансування становив 21 348,1 млн грн, що перевищує показники 2022 року (17 117,8 млн грн) та 2021 року (20 973,8 млн грн) (таб.2).

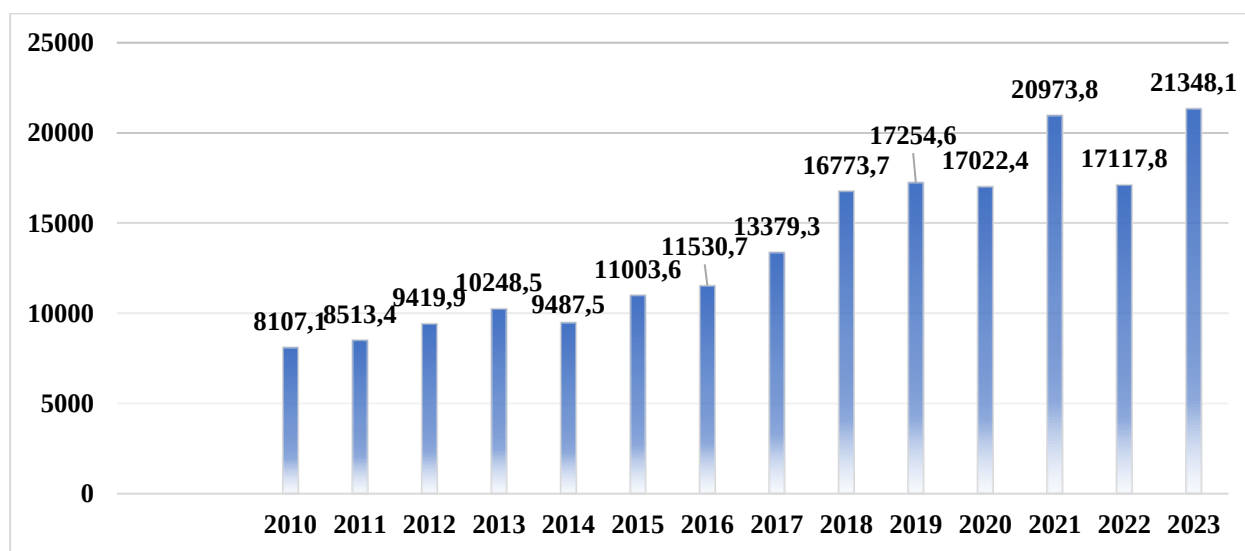
Таблиця 2. Витрати на наукові дослідження і розробки за видами робіт за 2010-2023 роки

Рік	Витрати на наукові дослідження і розробки - усього, млн.грн	Фундаментальні наукові дослідження	Прикладні наукові дослідження	Науково-технічні (експериментальні) розробки	Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП, %
2010	8107,1	2175,0	1589,4	4342,7	0,75
2011	8513,4	2200,8	1813,9	4498,7	0,65
2012	9419,9	2615,3	2023,2	4781,4	0,67
2013	10248,5	2698,2	2061,4	5488,9	0,70
2014	9487,5	2452,0	1882,7	5152,8	0,60
2015	11003,6	2460,2	1960,6	6582,8	0,55

Рік	Витрати на наукові дослідження і розробки - усього, млн.грн	Фундаментальні наукові дослідження	Прикладні наукові дослідження	Науково-технічні (експериментальні) розробки	Частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП, %
2016	11530,7	2225,7	2561,2	6743,8	0,48
2017	13379,3	2924,5	3163,2	7291,6	0,45
2018	16773,7	3756,5	3568,3	9448,9	0,47
2019	17254,6	3740,4	3635,7	9878,5	0,43
2020	17022,4	4259,0	3971,4	8792,1	0,41
2021	20973,8	5163,7	4821,3	10988,8	0,38
2022	17117,8	4081,3	4827,6	8208,9	0,33
2023	21348,1	4424,4	6348,4	10575,3	0,33

Джерело: сформовано на основі [4].

Унаслідок воєнних дій та супутніх економічних втрат, обсяг фінансування ДіР у 2022 році скоротився на 18,4% у порівнянні з попереднім роком. Основними причинами стали знищення інфраструктури, закриття або релокація підприємств, особливо у східних регіонах країни. Однак у 2023 році завдяки підтримці держави та міжнародних партнерів фінансування відновилося до рівня 2021 року та навіть зросло на 1,8% (рис. 2).

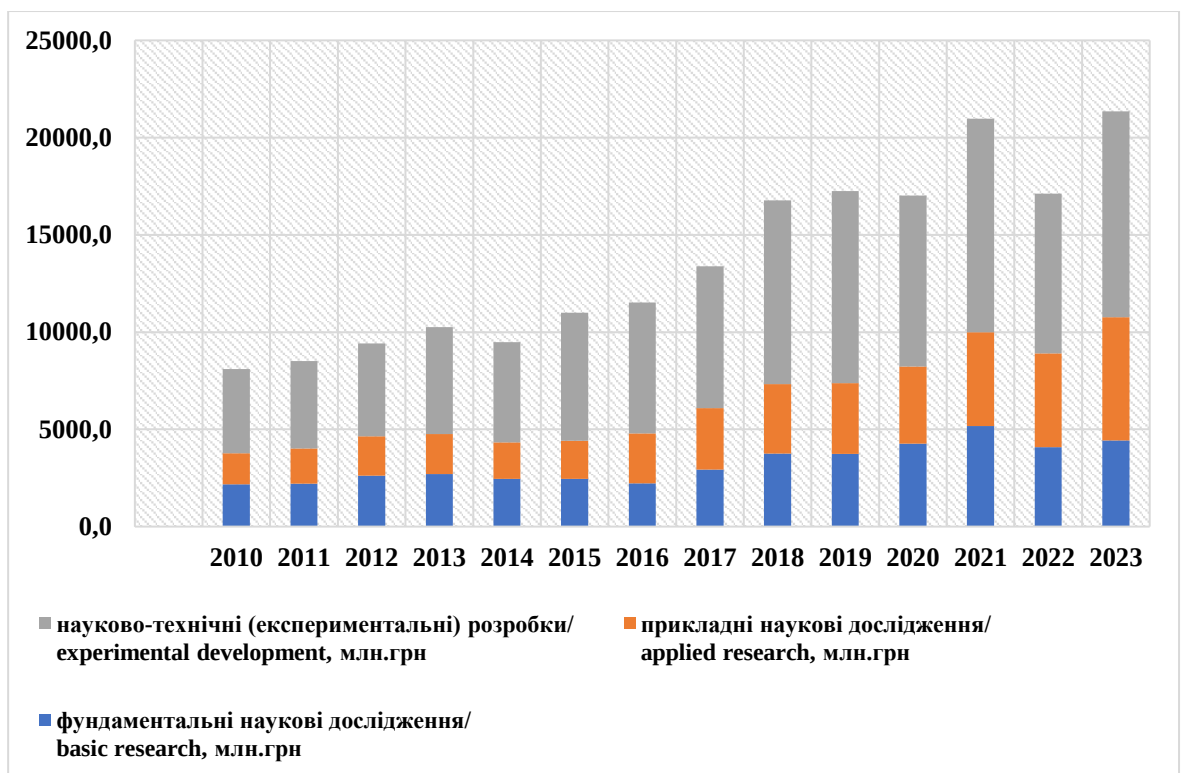

Рис. 2. Витрати на наукові дослідження і розробки, усього, млн.грн

Джерело: сформовано на основі [4].

Оцінка витрат на виконання досліджень і розробок за видами діяльності у період 2010–2023 років (рис. 3) демонструє поступове збільшення частки фінансування прикладних досліджень – з 19,6% у 2010

році до 29,6% у 2023 році. Водночас спостерігається тенденція до незначного скорочення частки фінансування науково-технічних розробок – з 53,6% у 2010 році до 49,5% у 2023 році. Фінансування фундаментальних наукових досліджень у перші роки 2010-х зберігало стабільно високий рівень (26–27% загального обсягу витрат на ДіР), проте у 2019 році частка знизилася до 19,3%, а у 2021 році повернулася до 24,6%. У 2023 році цей показник зменшився до 20,7%, що пов’язано із значними руйнуваннями матеріальної бази наукових установ академій наук України та скороченням кількості працівників у галузі [3].

Рис. 3. Витрати на наукові дослідження і розробки за видами робіт, млн.грн

Джерело: сформовано на основі [4].

Тенденції у фінансуванні досліджень і розробок свідчать про зміщення пріоритетів науково-інноваційної діяльності України. Зростання частки витрат на прикладні дослідження є позитивним сигналом, адже такі дослідження спрямовані на практичне застосування наукових відкриттів та їхню інтеграцію в економіку. Водночас скорочення фінансування фундаментальної науки може мати довгострокові негативні наслідки,

оскільки фундаментальні дослідження є основою для створення інноваційних технологій у майбутньому.

Скорочення частки витрат на науково-технічні розробки свідчить про труднощі у впровадженні результатів наукових досліджень у виробництво. Це може бути пов'язано із недостатнім рівнем державно-приватного партнерства, обмеженістю фінансування та складнощами із залученням інвестицій у високотехнологічні галузі.

Підсумовуючи, можна зазначити, що для забезпечення сталого інноваційного розвитку необхідний збалансований підхід до фінансування всіх складових науково-дослідницької діяльності. Це передбачає не лише підтримку фундаментальних і прикладних досліджень, а й створення умов для ефективної комерціалізації їхніх результатів. Важливими кроками у цьому напрямі можуть стати активізація міжнародної наукової співпраці, розширення механізмів державно-приватного партнерства та впровадження інструментів цифрової трансформації у сфері науки й інновацій.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Аналіз науково-інноваційного потенціалу України показав, що, незважаючи на наявність значного людського капіталу та науково-дослідницької бази, країна стикається з численними викликами, такими як обмеженість фінансування наукових проектів, недостатнє впровадження інновацій в реальний сектор економіки, а також нестабільність інституційної політики. Недостатня підтримка інвестицій у високотехнологічні проекти та інфраструктурні обмеження залишаються суттєвими бар'єрами для досягнення високих результатів на глобальному рівні.

Глобальні рейтинги (наприклад, Global Innovation Index та Competitiveness Index) демонструють слабкі позиції України в міжнародному контексті, зокрема у питаннях інвестицій у науки та розвиток технологій. Проте, за останні роки відзначено певне покращення, завдяки ініціативам уряду, спрямованим на підтримку стартапів та інноваційних підприємств.

Ключові фактори успіху у поліпшенні інноваційного потенціалу України включають інвестування у наукові дослідження, розробку політик, що підтримують інновації, покращення інфраструктури для розвитку стартапів, а також укріплення міжнародного співробітництва з науковими і технологічними центрами світу.

Інноваційний потенціал як фактор сталого розвитку - науково-інноваційний сектор має стати рушійною силою для розвитку інших секторів економіки, що вимагатиме системних змін у державній політиці, а також стимулювання співпраці між державними органами, бізнесом і науковими установами. Перспективи подальших досліджень:

1. Оцінка ефективності державної інноваційної політики - дослідження впливу змін у політичному середовищі на розвиток науково-інноваційного потенціалу. Слід зосередитися на механізмах фінансування наукових досліджень та ефективності державних програм підтримки інновацій.

2. Оцінка ефективності інноваційних кластерів - дослідження доцільності та ефективності створення інноваційних кластерів на базі технопарків і університетів, що дозволяє зміцнити співпрацю між наукою, освітою та промисловістю.

3. Аналіз трансферу технологій - подальші дослідження повинні зосереджуватися на механізмах передачі технологій від науково-дослідницьких інститутів до виробничих підприємств, а також на вдосконаленні системи патентування та комерціалізації наукових розробок.

4. Розвиток цифрових технологій та інноваційних екосистем - вивчення розвитку інноваційних хабів, стартапів та їх взаємодії з державними органами та бізнесом може стати основним напрямом подальших досліджень.

5. Дослідження впливу міжнародної кооперації на розвиток інновацій - детальний аналіз механізмів, через які міжнародне співробітництво може сприяти технологічному оновленню та інноваційному прогресу України.

6. Цифровізація як драйвер інновацій - дослідження можливостей, які відкриває цифрова трансформація для розвитку інноваційного сектору, зокрема впровадження технологій штучного інтелекту, великих даних та Інтернету речей у виробничі процеси.

7. Розробка науково-інноваційних індикаторів - вдосконалення методології оцінки інноваційної активності на основі нових індикаторів, що дозволить точніше визначити напрямки для розвитку науково-інноваційної сфери.

8. Інтернаціоналізація інноваційних процесів - дослідження міжнародного досвіду впровадження інновацій у державних економіках, а також адаптація цих моделей для України.

Ці напрямки сприятимуть створенню більш сприятливих умов для інноваційного розвитку України і покращення її позицій на міжнародних індексах, що в свою чергу призведе до зміцнення науково-економічного потенціалу країни. Загалом, в умовах глобалізації та високої конкуренції на світових ринках, Україна має потенціал для значного розвитку в сфері інновацій. Однак для цього необхідно інтенсифікувати реформи в науковій сфері, сприяти розвитку інноваційних підприємств, а також налагоджувати більш тісну співпрацю між державними структурами, бізнесом і міжнародними партнерами.

Література

1. Біла І. С., Посна В. С., Шевченко О.О. Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Том 8. Випуск 1. С. 10-16.

2. Ворона А. В. Глобальні чинники впливу на інноваційний розвиток національної економіки. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 3/1. С. 32-36.

3. Global innovation index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> (дата звернення: 02.03.2025).

4. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm (дата звернення: 02.03.2025)
5. Стреліна О. М. Інноваційний розвиток економіки України: проблеми та перспективи. *Ефективна економіка*. 2017. №7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2166> (дата звернення: 05.03.2025)
6. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2023 році: науковоаналітична доповідь / Т. В. Писаренко, Т. К. Куранда та ін. Київ: УкрІНТЕІ, 2024. 108 с.
7. Каліна І.І. Інноваційні інструменти маркетингу в епоху цифровізації. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6 (56). С.188 -194.
8. Вініченко І.І., Теслюк Ю.В. Діджиталізація маркетингової стратегії підприємства. *Агросвіт*. 2022. № 23. С.3-7
9. Васильєв С.В., Масляєва О.О., Теслюк Ю.В. Роль інноваційних технологій у формуванні організаційно-економічних відносин в агропромисловому комплексі. *Агросвіт*. 2025. № 1. С.26-32.

References

1. Bila, I.S. Posna, V.S. and Shevchenko, O.O. (2023), “Innovative Development as a Factor in the Post-War Reconstruction of the Ukrainian Economy”, *Naukovi zapysky NaUKMA. Ekonomichni nauky*, vol. 8, pp. 10-16.
2. Vorona, A.V. (2020), “Global factors influencing the innovative development of the national economy”, *Ekonomika. Finansy. Pravo*, vol. 3/1, pp. 32-36.
3. Global innovation index (2025), available at: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> (Accessed 2 March 2025).
4. State Statistics Service of Ukraine (2025), available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm (Accessed 2 March 2025).
5. Strelina, O.M. (2017), “Innovative Development of the Ukrainian Economy: Challenges and Prospects”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 7,

available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2166> (Accessed 3 March 2025).

6. Pysarenko, T.V. and Kuranda, T.K. (2024), *Naukova ta naukovo-tekhnichna diial'nist' v Ukraini u 2023 rotsi: naukovo-analitychna dopovid'* [Scientific and Scientific-Technical Activities in Ukraine in 2023: Scientific-Analytical Report], UkrINTEI, Kyiv, Ukraine.

7. Kalina, I.I. (2019), "Innovative marketing tools in the age of digitalization", *Biznes-navihator*, vol. 6 (56), pp. 188-194.

8. Vinichenko, I.I. and Tesliuk, Yu.V. (2022). "Digitalization of the marketing strategy of an enterprise", *Ahrosvit*, vol. 23, pp. 3-7.

9. Vasil'ev, S.V Masliaieva, O.O and Tesliuk, Yu.V. (2025), "The role of innovative technologies in shaping organizational and economic relations in the agro-industrial complex", *Ahrosvit*, vol.1. pp. 26-32.

Стаття надійшла до редакції 12.03.2025 р.